

אזי פֿין
גליפשיגען
וועג

**אויפן
גלישונען
וועג**

(פארזעצונג)

אנפאנג איז זיין פארזיכערונגס-
און אונטערזוכונגס-עמברלעס, און דאס

— דעמס דאָס... נירשע קאָז...
— אבער דאָס ווילן יונגעלייט, ריי
ע קינדער — האָט מאַרע איהם כעסט
דיינגעשוואַכט אין אויער — זיי ווילן
זיין... פון זעם כעסטען... פון דעם וואָס
זיין בייסעמנט...
— אַ, יאָ... — האָט אַרנאָלד

— איד וועל אייד העלפען... — האט
אריע זיך אנגעכאטען.
— א דאנק, א דאנק, מאריע... —
האט אדנאלף גערעדט אזוי ווי צו זיך
לויין. אין דער זעלבער צייט האט ער
שטוייל געקוקט צו דער טיר, אזוי ווי

יִשְׁתְּ אִיחָהּ חֲבֵרָתָהּ, וְעֵנֶה וְעֹלֵכֶהּ זֵי הָאֵם
וְיֵהֵם אֹזֵי פִיעֵל דְּרַעְצֵהֶלֶת.
מִכֶּכֶּה מִכָּרִיעַ הָאֵם אִיהֶם נִיט אִפִּי
עֲלֹאֲזֵם. זֵי הָאֵם אִיהֶם אֲנֵנְעֹנֹמֵם אֹנִי
עֵדֶר דֶּרֶךְ הָאֵם אֹן הָאֵם אִיהֶם, אֹזֵי וְזֵי
עֵנֶה זֵינ וְזֵינ, עֲפִיחֵרֶת נֶאֱד נִיד.
— קֹמֵם שְׁנַעְלֵה, מֶרֶ אֲרֻנְגֵּל...
הָאֵם מִכָּרִיעַ אִיהֶם אֲרִיזֵנְעֵרֶת אִין

**איר זעצט זיך נישט אויף
א באהן איידעך איר
ווייסט וואו זי גייט**

ווען איר שיקט געלט צוריק און
זיין איבערצייגונג. און דאס געלט און
זיכער. און עס וועט אויסגעצאלט
ווערן אין צום.
אום צו זיין זיכער, דארפט איר נאר
שיקען איבער געלט צו אייערע קרובים
אדער פריינט אהיים אדער דא אין
לאנד דורך דע קענעדיען נעשיאנאל
עקספרעס.

**CANADIAN NATIONAL
EXPRESS**

W. H. BRYCE, Manager
Money Order Dept.
Canadian National Express
355 McGill Street Montreal

זיינען מיר

לנבי דער יעצטיגער צייט
קען וויסענשאפט פאר
 רעליגיע ?
 די און נאך אוועלעכ פאר

בער
רא

דער פראפעט פון
אין זיין לעקציע. וועלכע ער
אין טארטמא א
די זינד

ציוויר
אין מעסי
שבת אַווענט דעם
באזארגט זיך בא

די לעקציע ווערט געגעבן
68 King St. East

האם ערשטע ליכטער

צונוגן אידען היינט באנומט אן דאס ערשטע ליכטעל צו פרייערען
עס יום טוב הנוכה. און איבערנעם צערמאכטעם. און רעדט און אהן
לדער וועג דער דאזיקער יום טוב פון אידען נעפיערעט. אין דאך איר
אידען דער היסטארישעסער.

קען מען דאך מער ווי ארגלייכען הנוכה מיט פסח. אין ביידע ציי-
טן האט זיך דאך א פאלק. דאס גאנצן אידיש פאלק באפרייט פון שקלא
און אונטערדריקונג. דער אונטערשייד איז. אזא וואס פסח איז
געוועזענעם געוועזען אין רעליגיעזען ספסאציעס ווערענען פאר הנוכה
אויסער פון די מאכאביער געמיינעס נעמען און פסח
אין אריבער בייםעל. אים צוצוגעבען צו דעם א וועלכען עס איז רעליגיע-
זע באשאפט.

אין גלות האט דאס אידיש פאלק נישט געקענט ווענען קיין שירה צו
זיין זיין. צו העלדען. ס'וועט אונטערדריקט. וועלכע האבען געוועזען דאס
פאלק צו אויסשטעלן צום קאפן נעלען אונטערדריקט צו ארגאניזירען דאס
פאלק. צו נעמען וואסען אין די הענט און מיט פיל און ביזנעס זיך באפרייען
צו פרעמדען איד.

שווער איז געווען פאר די מאכאביער צו ווארמען אויף א נישט
פסח. ווארמען אויף א מישה וועלכער זאל ארגלייכען דאס פאלק פון קער-
טל. און צו ווארמען אונטער דעם זיידען און זיידען און זיידען און זיידען

ווייטער לעבען אזוי איז קיין זיך נישט געווען. איז
זיב שטארבען, זאל עס זיין נישט ווי קנעכט. נאר ווי העלדען אויפ'ן ילאאט

דאס שטימט דאך אבער נישט מיטן אידישן ערלייגונגען לעבען. און
פארשטענדלעך זענען דעם נישט פילם קריגען בייפיל. און מאכען תוכחה האלט
אין — האלט יאסאבי. און יאסאבי. וועלכער ליגט נישט אויף קיין צו
וועט אבליגנעס פון א סך ספעציעלע תפילות. ספעציעלע פיערונגען אין
וועלכע ערלייגונגען. מען צווינגט אים א ליכטעל מיט א צווינג פון תורה
ללא און נעמענדיג.

אונזער גלות לעבן דעם האט ביזא דעם יאסאבי תוכחה בארוקס אין א
עס. ער דערמאנט אבער נישט אידיש לעבען. א לעבען אויפן אייגענעם
לעבען אין ארץ ישראל. אונזער געזונטע באדינגונגען. א נייט מאכט
אויס אריינ שטעהן אויף. אונזערע תלמידים אין ארץ ישראל וועלן
פרייען נישט רוקנענדיג פאראויס און ברעכען דורך פאסערען א וועל
אין פאלק ישראל לעבען אויף דעם אלטען מאכאביער גייסט. א פאלק
פאראויס פון א צוויי טויזנט יארגען גלות. רייניגט אלע אידן דערנעבן
און שטערונגען פון נייט אין געהט. נעקטען דעם נייט מאכאביער פאראויס
דאס פאלק אלעס נאך. אויב נישט דאס האט דאס פאלק געליבט אין צו
וועלכע אונזער עלטערן און דאסמען וועלען נישט קענען באהא.
אריינ פירען און ווי ס'זיך פון באפרייאנד.

אנהייבענדיג היינט דעם תוכחה ווי ס'זיך. פאר דאס אידיש פאלק נישט
אונזערען א סאמעל עלטערן פון ווי ס'זיך. מיר שטארען נישט פארנעמען דעם אונז
ערעם מאכאביער. וועלכע זענען ארויס אין פאראויס איינפארשטען דעם אונז
ערעם פאלק פאר אים.

דיינט, ביים אנצינדען דאס ערשטע ליכטעל, דערמאנט זיך אין אונזערע מאקאבייער.

[illegible]

שלא יזיין מימ וואס צו צאלען די ארבייטסלונדע.

ווי נעמלסן וואלפסן מיר גען נעמלסן גען דעם און די רעגירונג
אנגענומען די פארערגטן פאר דער יעד. א. מ. וועלען האבן עס פאר
ווארענען דעם דאזיקען פארשטיינענען פארמיי אראוויסן האבן עס גען
אזאן פון מ'סאכט יעד צוריק. ווען זי אז געווען ביים רעגירונגסרעדע א
פארשטיינענען. אזא ארבעט וואס האט אפילו געמאכט די רעגירונגסרעדע
האט זי עס געקענט און וויל די פארמייטע האבען געמאכט וואס זי
קען פארשטיי און דער שטיצע. וועלכע וואלפסן קיינמאל עס צוגע
שטימען צו קאנפירמירן דרויסן פארשטיינענען בלויז דערמאן. וואס די
גענומענע האבען צופילע און עס געפינען זיך אנדערע וועלכע האבען אפילו
האבן דאס צו עמען.

אבער ווי דאס מען עס פארשטיינען. און די וועלכע מענטשן וועלכע
האבען אונזערע קאנפירמען ווי באשטיינענען דרויסן פארמיי

פאפא אפילו קאנפליקטירען זיי, און באשטימערען גרויסע ירושות, פאר זייערע אידן דעם זעלבן אטעם. אז די פראווינציעלע רעגירונג זאל זעהן פאר אירע אידן איםאנאכען, פארקלענערען די שכירות פון פאבליק סקולערע שולן, און איםאנאכען די שולן פאר אירע אידן.

אויפגעשטאנען אין פון לערער, און דערמיט אפצורייכערען דעם שטייגער
די פארמער.

די דאזיגע שיעור גיט אסאך צווישן אפדערען און די אויבן און
קלענערע שטודירט אין די לערער. וועלכע לערען מיט גענוג אין די פאר
ווערענעם וועלכע און אסאך צווישן אפדערען און די אויבן און
דער איינציגער ענטפער אויב אין די פארמער האבן די פארמער
אויפגעשטעלט פאר דעם וועלכע אפדערען און די אויבן און די פארמער
די באשרייבונג פארמער געט אים מיט פאר די פארמער פארמער.

די איינציגע דירעקטע שטייערען, וועלכע דער פארמער צאלט, פאר סקולס. ער מוז צאלען פאר די לערער'ן און די אינספעקטארען, וועל

ווערשטערקען זיך אויף שטארק

אמאל איז געווען
פון ליבע זיסער

אמאל און געווען א ווייטע נאכט,
וואס א האלטער ווינטער האט זי
בראכט. געבראכט אהרדאלס אין שניי
און קעלט און זי געלאזט אין מיטען
פערל. אז זי נאכט געלעבט א ווייטע און
א טיילע און שוין געפונענע צום הר
שעל א תפלה: פאר ווארענדיק
וועג, וואס שלעפען זי דורך האלטע מעג,
און קינדער אין הויז, וואס קענען זי
ארויס און פאר זי אליין און איהר פאר
שטיקטען געוויין.
אירם איהר, וואו זי גיט זיך א
דרעה, ליגט האלטער ווייטער שניי. און
זי דעם הימעל דעם אלטען האבען זיך
שטענדיק באהאלטן און איהר אומגעטוי
געווען.
ערשט זי האט א פייערעל דערוען.
זי שטענען דריי שטיבעלאך פאר
זונגען אין שניי. קומט זיי אויס ווי
שטייגען פון איר, און אין איינער נעם זיי
איר דער שטיבעל דער קלענסטער, שיינט
א קליין פייערעל אין ליינינגען פנעם
שטער ווינטען דעם מיט ווארימקייט, ווינטען
דעם מיט רות.
ליינסט זיך זי נאכט זיך דעם פנעם
שטערל צו. דארט וואו דאס ליינינגע
פייערעל שיינט, און קומט דורכ'ן פנעם
שטער אין שטיבעל ארוין.
וועט זי, זי ווייטע און עלענדע
נאכט: עס ברענגט זי פונעםשטערליכ
שטעלע אכט. שטעלע ליבען זי דארט א
א ווייטנשטער זיידע. און אויפ'ן טיש
שפרייט קינדער אין בירדעלע, און פ'וסקע
אויף באג: "כאטש קינדער א ווארע",
עס קומט זי לאסטעס. פון זיי שלאגט א
פארע.
פרייען זיך קינדער און רופען דעם
זיידע:
— קום וויינדיג ליבער, מיט אונז
שפעלען בירדעלע.
און באבע רופט זיידען צום טיש
סעסן לאסטעס.
סעט זיי אלע און פריעלאכט, זאגט,
האבען געוונען זיי נאך און געלאכט, און
זאגט דעם זיידע: "א נויטיגען נאכט!"
זי נאכט האבען אירע אלע זיך
מעהר זיך געלאכט: עס, האלטער א
גוט ווארט: זי קינדען געזונגט, און זיך
און זי שוין זיך געברייט און געלאכט:
זי נאכט האבען אירע אלע זיך

(א בריעה פון ווארשע)
פון מ. לובארסקי

[illegible]

און א צייט פון שווערע כסיונות.
 זונדעס זיך איזט פון ס'זיך צו אלעמליגע
 אידישע ארבייטער הסתדרות צו איהרע
 אויפגעברויטע טרייע פריינט און מיט
 העלפער, און דורך זיי צו דער נאנצער
 ברויטער אידישע עפענטליכקייט, יונגעס
 פאלקס מאסעס און אסערליכע
 שווערע וואללעכע האבען זיך אריין
 גאנגען און פון דער אידישער אויכע
 די הימלען פון די אידישע מאסעס אין דער
 נאנצער וועלט. דער ווירטשאפטליכער
 גרויסער וואס האט אריינגעוויסלעט דעם
 נאנצען אפטיאלאגישען בנין, האט
 ארויס געארבעט אפונעם אידישען
 די אידישע מאסעס, דאס אויפטייגען פון
 דעם עקאנאמישן כחון אין מיטעל איין
 מוח איינזעענע ארויסגעווען א
 נייע כוואליע פון ווילדען אפטימאטיזם,
 האט, אונטערגריינג און בלוט פארני-
 טונג פון דאס ניי אין אויפגעקעסט גע-
 ווארען די ארדישע פאר'טעמאליקס און
 בארעכענאגאייטס אין א מיטעלאטערל
 גען שוין פון אן אויפגעוועקטער עקא-
 ציע און פליכטאדרייטען שאווינגס.
 און אויך דער גרויסער באשיידענע

דער אויפטון פון זינגען יונגען ישראלי-
 אין ארץ ישראל האט ניט געקענט בליי-
 בען אפגעהייסן. דער פארקלענערט פון
 דער הכנסת פון די צווייטע טייטשע און ס'הא-
 לאנטאמארישע אונטערגעהאנגענע האט
 לאנטאמאס דעם טעמפל פון אונזער וואס
 טען. נייע פלאנעסמאסעס פלאנענאציע
 מעשים און געהערענע פארגעהס ווערען
 ניט געמאכט. די איינזאנדערענע איין
 געפנענעס אין גיזרות און נאכמען. די
 פאליטישע היקל פון דער מאנדאטאטיס
 ווערט אלץ עקערס און באדייטונגסאלי-
 טעט, און די שונאים פון אונזער באדייט-
 אונג ווערען אפגארבארט אין דער גליי-
 כער מאס און וועלכער די אנטוויקלונג
 פון אונזער ווערט ווערט שוואכער. די
 הערשענדיקע קרייזען פון דער אראבישער
 פאליטיק טוען אלעדינג ניט צו דער
 לאזען א דאס לאנד און זי אידישע בוי-
 עמיטקייט און לאנד וואל אנטוויקלען.
 אין די טויזענדיקע יארען וואס זי יונגע
 ריזשע ווען און טעכטער פון אלע לעב-
 נע פון ארץ אינאויסענע קלערט צו די בער-
 שרות פון ארץ אינאויסענע זיך אן די
 שרות פון דער ארץ ישראל'דיגער אר-

און ארבעט פאר טעמערע איילענד. ווארען איילענד
 און העלענעס פאיינט וועט אפגעשטעלט ווערען פאר'ן
 ווייטער נאך זונמאג, דעם 6טען דעצעמבער.

Toronto Transportation Commission

די קר גרויסע מאסע לוינט און ווערט
וואקסט פון הונגער, שמוץ און הילפ-
ניט. מאכער די האזיגע נעהען ניט
אבער, שפארירען און ארוםלוי-
זען מען אט יענעם קליינע פרא-
בירור און גרויסען פראצענט הונ-
גראיאלערען און דאסען מיט
צונעמען סאלידעטען, און שאפען די
פון א אידישער עשירות.

יין א געשפרעך מיט א רעוירונגס-
(פרעזענט איהר פיינדש 2)

ארוואקס האט יוסף פוהר געווען
דער השקט'ס הילום צום טוען און
דער האקס'ס הילום צום בוינען ?
אָס האָט זיך דאָס דער לעצטער
יִסְרָאֵל'ס מערער פארזיכריגט פון זיין
רעם שר המשקום ?
דער תירוץ זיך : ביים שר המשקום
"יוסף" : "יוסף" : "יוסף" : "יוסף"
דער האט יוסף'ן הונט באצאהלט.
פון לשון מפרה, ערלען
(1) פאר'ן בעשויידען זיין הילום, זיין
אס איהם יוסף מאכע אויפגעלייגט
הילום צום טוען. דאנענער דעם שר
הילום האט געזאגט : און אבי בחלומי,
דער האט זיך געוואלט מיטכאפן
יוסף דאס איהם אויף איינונומען
יין המשקום'ס געלד פוהר זיין
זיין הילום. דעריבער געה אין דער
דיין...

* * *

שכחהו (ב').

דינע פאלט שטענדיג הנוכה.
פון קארטען שפילען אויס. אין דער
זען עס געהט זי סדרה יושב. דאס
אונט דערפאר, און דאס ווערט
ה"ה מיט וועלכען עס ענדיגט זיך
יוסף יושב מאכט אויף ראשון תיבות.
אירען שפילען. קארטען הנוכה
וואוינטעס (א) גראבער צונאמען
עס הארין...

מוסען צו קוין שום באשולס וועגן דער
קלאגע.

דער מאן וועלכער האט דורכגעפירט
דעם מוסעןס אקט איז דרישייטס בראון
און ער איז אן אנגעלע פון דער מיינעלע
די מוסער פון'ס קינד, האט נאך
פלעגערט אז זי האט נאכערט צו די דער
שטעטליכעס, און זי גלויבט דאס אז זי